

1-AMAÇ: Ex olan vakanın morga gönderilmeden önce gerekli hazırlıklarının eksiksiz yapılmasının sağlanması.

2-KAPSAM: Klinik, yoğun bakım, acil servis ve ameliyathane’de ex olan vakaları kapsar.

3-SORUMLULAR: Ex olan hastaların morga gönderilmesinden önce yapılması gereken işlemler hemşire ve destek personel tarafından gerçekleştirilir. Morgda yapılacak uygulamalardan ise gassal ve gassal yardımcısı sorumludur.

4- UYGULAMA:

4.1.Giriş

- 1.Tüm işlemler iki kişi tarafından yapılır.
- 2.Ölen kişinin mahremiyetine dikkat edilir.
- 3.İşlemler sessiz, çabuk ve vücut dokusunu en iyi durumda tutacak şekilde yapılır.
- 4.Ölen kişinin dini inançları postmortem bakımın planlanmasında ve uygulanmasında dikkate alınır.
- 5.Tüm müdahaleler eldiven giyilerek yapılır.
- 6.Ölen kişide enfeksiyon mevcutsa eldivene ek olarak maske ve önlük giyilir.
- 7.Ölen kişinin vücudu normal anatomik pozisyona getirilir.
- 8.Ölen kişinin üzerindeki tüm tüp, kateter v.b. bağlantılar çıkarılır. Girişim yerleri temiz pet ile kapatılır.
- 9.Ölen kişiye ait kişisel eşya, takı, para ve giysiler servis sorumlu hemşiresi tarafından **Hastaya Ait Eşya Teslim Alma Tutanağı** ile teslim alınır. Teslim alınan eşyalar, tutanağın altına en az iki en az iki personel tarafından imza atılır. Teslim alınan eşyalar servis sorumlu hemşiresi tarafından muhafaza edilir ve hasta yakınına imza karşılığı teslim edilir. Hasta yakını olmayan ex'lere ait eşyalar ise hastane iadesine bildirilir.
- 10.Acil serviste ex olan adli vakalara ait eşyalar ise, ileride her hangi bir delil unsuru olabileceğinden acilde görevli polis memuru tarafından tutanak ile teslim alınır.
- 11.Çıkartılmayan takılar, protezler flaster ile ölen kişinin bedeninde tespit edilir, yerleri **Hastaya Ait Eşya Teslim Alma Tutanağına** kaydedilir.
- 12.Ölen kişi morga gönderilirken sorumlu hemşire tarafından **Ex Kartı** doldurularak hasta morga gönderilir.
- 13.Ölen kişide bulaşıcı bir hastalık mevcutsa morga gönderilirken **Ex Kartı'nda** enfeksiyon durumu belirtilir.
- 14.Aile ve yakınlarının duygularına saygı gösterilir. Ölen kişiyi görmelerine ve vedalaşmalarına izin verilir.
- 15.Ölen kişinin yakınlarına ihtiyaç görülürse, psiko-sosyal destek birimi tarafından destek verilir.

4.2.Kullanılan Malzemeler

4.2.1.Malzemeler

- Dispossible eldiven, maske, gömlek
- Petler, gazbezleri
- Sabun, havlu
- Flaster
- Ex torbası
- Ilık su
- Atık torbası, enfekte atık torbası ve kutusu
- Ex Kartı
- Paravan ya da perde

4.2.2.İşlem Öncesi Hazırlık

- Malzemeler, ulaşılabilecek enyakın yere getirilir.
- Hasta sahibi ve diğer refakatçılar odadan çıkartılır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Kalite Yönetim Temsilcisi	Kalite Direktörü	Başhekim

- Perde ya da paravan çekilir.
- Eldiven giyilir.
- Enfeksiyon olduğu biliniyorsa mutlaka eldiven yanında maske ve gömlek giyilir.

4.2.3.İşlem

- Ölen kişinin vücudu normal anatomik pozisyona getirilir.(Eller vücut yanında bacaklar birbirine bitişik.)
- Giysileri çıkarılarak torbaya koyulur.
- Tüm takı ve protezleri çıkarılır. Çıkartılmayan takılar, protezler flaster ile tespit edilir.
- Ölen kişinin üzerindeki tüm tüp, kateter v.b. bağlantılar çıkarılır. Girişim yerleri temiz pet ile kapatılır.
- Vucudunda kan v.b. kaba kirler mevcutsa ılık sabunlu bezle silinir.
- Gözler kapatılır. Kapanmıyorsa üzerine ıslak bez koyulur.
- Çenesinin altına pet yerleştirilerek çenesi bağlanır.
- Kol ve bacaklar normal duruş pozisyonunda tespit edilir ve ayak baş parmakları birbirine bağlanır.
- Ex Kartı üzerine yerleştirilir.
- Ex çarfana yerleştirilir.

4.2.4. İşlem Sonrası

- Giysiler, takılar ve protezleri tutanakla aileye teslim edilir.
- Ex evrakları tamamlanır ve üzerine enfeksiyonu varsa belirtilir.
- Ex, servis personeli tarafından morga gönderilir.
- Kullanılan malzemeler dezenfekte edilir.
- Enfekte atıklar, **Tıbbi-Evsel-Geri Dönüşüm Atıklarının Toplanması Talimatı**'na uygun olarak toplanır ve uzaklaştırılır.

5.İLGİLİ DOKÜMANLAR

Ex Kartı

Hastaya Ait Eşya Teslim Alma Tutanağına

Tıbbi-Evsel-Geri Dönüşüm Atıklarının Toplanması Talimatı

6.DAĞITIM

Tüm Yataklı Servisler

Acil Servis

Yoğun Bakımlar

Ameliyathane

Morg

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Kalite Yönetim Temsilcisi	Kalite Direktörü	Başhekim